

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Ondřejem Růžičkou ve věci žalobkyně: nezl. V [redacted] K [redacted], nar. [redacted] bytem [redacted] [redacted], zast. V [redacted] K [redacted] bytem [redacted] právně zast. JUDr. Viktorem Pakem, advokátem, se sídlem Politických vězňů 21, Praha 1, proti žalované: Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o 98.353,-Kč

t a k t o :

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku ve výši 60.000,-Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % od 26.1.2015 do zaplacení, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku.
- II. Žaloba, aby žalovaná zaplatila žalobkyni částku ve výši 38.353,-Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 26.1.2015 do zaplacení, se zamítá.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 29161 Kč k rukám právního zástupce žalobkyně JUDr. Viktora Paka, advokáta, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 7.4.2015 domáhala po žalované náhrady nemajetkové újmy s tím, že u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod

Pokračování

sp.zn. [REDAKCE] byla podána žaloba dne 2.6.2008, kterou se domáhala přiznání odškodnění bolesti vůči [REDAKCE] vzniklé v souvislosti s postupem nemocnice během porodu žalobkyně dne [REDAKCE]. Samotná délka řízení trvala bezmála 6 let, tato délka je nepřiměřená. Již v usnesení sp. zn. [REDAKCE] ze dne 17.2.2010 Obvodní soud pro Prahu 10 podmíněčně zastavil trestní stíhání lékaře, který porod žalobkyně vedl, když ten uznal, že se dopustil postupu, který mu byl obžalobou kladen za vinu a ke skutku se doznal. Věc tak byla z hlediska základu odpovědnosti nemocnice již po necelých dvou letech jasná a další čtyři roky trvalo pouhé stanovování výše odškodnění žalobkyně. Žalobkyně přístupem k věci žádným způsobem k průtahům nepřispěla. Význam řízení pro poškozeného byl extrémní, neboť se týkalo přiznání odškodnění za škodu na zdraví, navíc z hlediska základu odpovědnosti záhy vyjasněnou. Žalobkyně požaduje za 59 měsíců částku 1.667,-Kč za jeden měsíc trvání, celkem 98.353,-Kč.

Žalovaná učinila nesporným uplatnění nároku. Dále popsala průběh řízení vedený u OS pro Prahu 10 pod sp.zn. [REDAKCE], celkem řízení trvalo 5 let a 11 měsíců, probíhalo na dvou stupních soudní soustavy, oba soudy rozhodovaly ve věci samé dvakrát, věc byla po právní i skutkové stránce složitější, když bylo nezbytné ve věci vypracovat znalecké posudky. První ustanovený znalec byl vyloučen z podání znaleckého posudku, soud ustanovil nového znalce, provedl výslech svědkyně. Vzhledem k tomu, že žalobkyně byla nezletilá, bylo nutné doložit souhlas opatrovnického soudu s podáním žaloby matce nezletilé. Soud se dotazoval na Kooperativu pojišťovnu, zda přistupuje do řízení jako vedlejší účastník. Žalobkyně se svým chováním na délce řízení částečně podílela, když 11.9.2008 byla vyzvána k doplnění tvrzení do 20 dnů, doplnila je však až dne 6.2.2009. Dne 17.4.2009 soud vyzval žalobkyni, aby sdělila, zda lze očekávat doplnění podání ze dne 6.2.2009 tak, aby mohlo být nařízeno jednání, na tuto výzvu nebylo reagováno vůbec, soud tak nařídil jednání 13.8.2009. Na něm byla žalobkyně vyzvána, aby doplnila žalobu do 15 dnů, ani tato lhůta nebyla dodržena a k takovému doplnění došlo až 25.10.2009. Význam řízení pro žalobkyni shledala jako vyšší. V řízení nebyly shledány žádné neodůvodněné průtahy, lze konstatovat, že úkony soudu byly učiněny pravidelně v přiměřených lhůtách. Vzhledem k výše uvedenému lze celkovou délku řízení považovat za přiměřenou. V žádném případě nedošlo k porušení povinnosti vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl rozsudkem čj. 15 C 54/2015-70 ze dne 14.1.2016 tak, že žalobu zamítl z toho důvodu, že neshledal, že by celková délka řízení byla nepřiměřená. K odvolání žalobkyně rozsudek soudu I.stupně byl ve věci samé potvrzen, nicméně Městský soud v Praze jako soud odvolací dospěl k závěru, že celková délka řízení byla nepřiměřená, bylo tak porušeno právo žalobkyně na vydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě, avšak nebylo přiznáno odškodnění za tento nesprávný úřední postup a to z toho důvodu, že žalobkyni nemajetková újma vzniknout nemohla a to vzhledem k charakteru řízení a věku žalobkyně. K podanému dovolání Nejvyšší soud ČR rozhodl pod čj. 30 Cdo 3116/2016-107 dne 18.10.2016 tak, že rozsudek soudu I. a II. stupně zrušil, věc vrátil k dalšímu řízení a to s závazným právním názorem, že nelze odhlédnout od toho, že náhrada nemajetkové újmy způsobené nepřiměřenou délkou řízení plní funkci kompenzačního prostředku nápravy ve smyslu článku 13 Úmluvy. Absence tohoto prostředku nápravy před novelou č. 160/2006 Sbírky byla

předmětem kritiky Evropského soudu vůči České republice. Případné vyloučení náhrady nemajetkové újmy za nepřiměřenou délku řízení u osob, které si průběh řízení neuvědomují by Českou republiku opět stavěl do situace, kdy by právní řád byl v rozporu s článkem 13 Úmluvy a neumožňoval účinný prostředek nápravy před národním orgánem při porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy. Je nutné vycházet z toho, že účastník řízení, který si vzhledem ke své rozumové a volní vyspělosti průběh řízení neuvědomuje i tomuto nemajetková újma vzniká a to taková újma, která by vznikla každé jiné osobě v obdobném postavení.

Soud má za prokázaný průběh řízení ze spisu OS pro Prahu 10 pod sp.zn. [REDAKCE] a to tak, že dne 2.6.2008 byla podána žaloba ze strany žalobkyně, kterou se domáhala odškodnění na zdraví ve výši 900.000,-Kč. Dne 10.7.2008 byl vydán platební rozkaz, který byl doručený žalované, ta dne 29.7.2008 podala odpor. Dne 6.8.2008 bylo soudu doloženo ze strany právního zástupce žalobkyně vyrozumění souhlasu opatrovnického soudu s podáním žaloby, následně dne 11.9.2008 byla žalobkyně vyzvána, aby ve lhůtě 20 dnů doplnila tvrzení obsažená v žalobě, tato výzva jí byla doručena dne 18.9.2008. Teprve 19.12.2008 podává vyjádření žalovaná, žalobkyně se nijak nevyjadřuje, následně je vyzývána Kooperativa pojišťovna, zda-li bude vstupovat do řízení jako vedlejší účastník. Dne 6.2.2009 žalobkyně podává doplňující vyjádření a dále žádá o prodloužení lhůty pro předložení lékařského posudku do konce března roku 2009. Dne 17.2.2009 do řízení vstupuje vedlejší účastník, následně je vyzván právní zástupce žalobkyně dne 5.6.2009, aby ve lhůtě 30 dní doložil doplňující tvrzení. Dne 13.8.2009 proběhlo jednání, zástupce žalobkyně je vyzván, aby ve lhůtě 15 dnů od jednání doplnil tvrzení žalobkyně ohledně rehabilitací apod. Dne 25.10.2009 je soudu doručeno doplnění žalobních tvrzení. Následně došlo k vydání usnesení čj. [REDAKCE] ze dne 23.11.2009, kterým byl ustanoven PhDr. Pavel Čepický jako znalec. Dne 9.12.2009 byly soudu doručeny námitky proti osobě znalce z důvodu jeho poměru k věci. Tyto námitky jsou doplněny 17.12.2009, usnesením soudu čj. [REDAKCE] ze dne 19.1.2010 je zproštěn PhDr. Pavel Čepický podání znaleckého posudku. Nově byl ustanoven MUDr. Alfréd Dörr. Dne 3.6.2010 je soudu doručen znalecký posudek, následně je rozhodováno o znalečném, znalecké posudky jsou rozeslány účastníkům v březnu roku 2011, potom je podáno vyjádření žalobkyně ke znaleckým posudkům, je rozhodováno o dalším znalečném a to v dubnu roku 2011. V mezidobí je nařízeno jednání na den 17.5.2011. Dne 17.5.2011 proběhlo ve věci jednání, bylo provedeno dokazování, bylo odročeno na 26.5.2011 za účelem vyhlášení rozsudku a následně byl rozsudek vyhlášen, částečně bylo žalobě vyhověno. Proti tomu dne 18.7.2011 podala žalobkyně odvolání, byla vyzvána stejně tak i žalovaná, dne 12.8.2011 byly vyzvány k zaplacení soudního poplatku. Dne 26.8.2011 bylo podáno odůvodnění odvolání žalobkyně. Dne 25.10.2011 byla věc předložena Městskému soudu v Brně, bylo nařízeno jednání na den 22.3.2012, s tím, že na tomto jednání byl rozsudek částečně potvrzen, částečně zrušen. Následně bylo nařízeno jednání na den 23.1.2013. Dne 21.1.2013 podán žalobkyně další vyjádření. Dne 23.1.2013 proběhlo jednání, byly čteny ještě listinné důkazy, následně byl vyhlášen další rozsudek s tím, že opět byla žalobkyně částečně úspěšná, částečně byla žaloba zamítnuta. Proti tomuto rozsudku bylo podáno odvolání ze strany žalované 17.4.2013. Věc byla předložena Městskému soudu v Praze, ten na den 3.2.2014 nařídil jednání, následně bylo odročeno

na den 10.2.2014, na tomto jednání byl rozsudek soudu I.stupně částečně potvrzen, částečně změněn. Rozsudek nabyl právní moci 28.5.2014.

Podle ust. § 1 zákona 82/1998 Sb. (zákona), stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Podle ust. § 5 písm. a), b) zákona stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem.

Podle ust. § 13 odst. 1 zákona stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

Podle ust. § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle odst. 3 cit. ust. v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k celkové délce řízení, složitosti řízení, jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, postupu orgánů veřejné moci během řízení a významu předmětu řízení pro poškozeného.

Možnost odškodnění za nemajetkovou újmu vzniklou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem byl do právního řádu České republiky zakotven novelou zákona č. 82/1998 Sb., s účinností od 27.4.2006 (§ 31a zákona). Byl tak naplněn závazek vyplývající z č. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Podle čl. 6 odst. 1 věta první Úmluvy má každý právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Podle čl. 41 Úmluvy, jestliže Soud zjistí, že došlo k porušení Úmluvy nebo Protokolů k ní, a jestliže vnitrostátní právo dotčené Vysoké smluvní strany umožňuje pouze částečnou nápravu, přizná Soud v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění. Smyslem novely bylo přesunout rozhodování o náhradě nemajetkové újmy vzniklé porušením práva garantovaného čl. 6 odst. 1 Úmluvy z Evropského soudu pro lidská práva na vnitrostátní úroveň. Toto je obsaženo i v důvodové zprávě k čl. II zákona č. 160/2006 Sb. Z uvedených důvodů, má-li soud odškodňovat na vnitrostátní úrovni nemajetkovou újmu vzniklou porušením práva zakotveného již Úmluvou, jeho

rozhodování vychází z kritérií ustavených judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, a to tak aby výklad pojmu *přiměřenosti lhůty* k projednání a rozhodnutí věci odpovídal výkladu podávanému ESLP.

Soud se tak zabýval délkou řízení ve smyslu judikatury ESLP s tím, že tato je nepřiměřená tehdy, neodpovídá-li složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávané věci a zároveň tkví v příčinách vycházejících z působení státu (tj. soudu) v projednávané věci, nikoliv stěžovatele, příp. od něj odlišných účastníků řízení. Soud posuzoval řízení s přihlédnutím ke všem okolnostem jako celek (rozsudek Soudu ve věci Slezák a ostatní proti České republice ze dne 11.10.2005, § 36). I v řízení, v němž soud činil úkony v přiměřených lhůtách a jeho postup byl plynulý, lze konstatovat porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě tehdy, když se s přihlédnutím ke všem okolnostem celková doba řízení přesto jeví nepřiměřeně dlouhou (viz rozsudek ESLP ve věci Kubizňáková proti České republice ze dne 21.6.2005, z něž plyne, že celkovou délkou doby řízení nelze zdůvodňovat mj. opakovaným meritorním rozhodováním soudů, pokud byla rozhodnutí soudu nižší instance rušena soudy vyšších instancí pro pochybení, jež jim byla vytýkána).

Soud má za prokázaný skutkový stav řízení shodně s popisem uvedeného řízení.

Z hlediska právního posouzení se soud se dále zabýval skutečností, zda-li v předmětném řízení došlo k porušení práva žalobkyně na vydání a rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Soud odkazuje na odůvodnění rozsudku MS v Praze sp.zn. 70 Co 107/2016-92, který dospěl k závěru, že k takovému to nesprávnému úřednímu postupu došlo. Co se týká vymezení posuzované délky řízení, toto trvalo od 2.6.2008, kdy byla podána žaloba do 28.5.2014, kdy nabyla právní moci poslední část výroku ve věci samé, jakož i výrok o nákladech řízení. Řízení tak trvalo cca 6 let. Řízení sice probíhalo kontinuálně, procesní úkony byly činěny bez větších průtahů. Jak bylo konstatováno, celková délka řízení však dle **názoru Městského soudu v Praze není přiměřená**. Soud tak přistoupil k odškodnění dle stanoviska Nejvyššího soudu Cpjn 206/2010 a parametrů § 31a odst. 3 zákona 82/98 Sbírky a to právě vzhledem k rozhodnutí **Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 3116/2016-107**, kdy soud posuzuje, jaká újma by v této situaci vznikla každé jiné osobě v obdobném postavení. Soud vychází z obvyklosti takového postavení každé jiné osobě a přezkoumával tak pouze podle parametrů § 31a odst. 3 zákona 82/98 Sbírky. Celkový průběh řízení a jednotlivé ukazatele, ke kterým by soud měl přihlédnout. Soud na základě rozhodnutí Městského soudu v Praze i Nejvyššího soudu ČR dospěl k závěru, že celková délka řízení byla nepřiměřená. Řízení trvalo 6 let, soud tak přiznal náhradu nemajetkové újmy ve výši 15.000,-Kč za jeden rok trvání řízení, za první dva roky částku poloviční, celkem tak dospěl k částce 75.000,-Kč. Dále soud přihlédl k situaci, že řízení bylo poměrně složité, probíhalo na dvou stupních soudní soustavy, bylo třeba nechat vypracovat dva znalecké posudky. Jednalo se o řízení, které se týkalo náhrady škody na zdraví, řízení, které je obvykle složitější, je zde obecná nutnost obsáhlejšího dokazování. Soud tak dospěl k závěru, že z tohoto důvodu je na místě ponížít částku o 20 %. Dále je nutné poukázat i na skutečnost, že k celkové délce řízení přispěla svojí procesní liknavostí i žalobkyně, která prostřednictvím své zákonné zástupkyně nebo právního zástupce reagovala opožděně na výzvy k doplnění žaloby, nedodržovala striktně ani další lhůty, a to takové, jejichž délku sama stanovila. Soud tak dospěl k závěru, že vzhledem k tomu, že na délce řízení se i sama žalobkyně podílela,

soud snížil tuto částku ještě o 10 %. Soud nicméně dospěl k závěru, že se jednalo o řízení, které bylo pro žalobkyni zásadní, neboť se týkalo odškodnění poškození jejího zdraví, jednalo se o řízení, se kterým je obecně spojena vyšší míra očekávání na rozhodnutí v brzké lhůtě a to tak, aby náhrada škody na zdraví byla náhradou účinnou. Soud tak dospěl k závěru, že je na místě tuto částku o 10 % z důvodu vyššího významu řízení pro žalobkyni také navýšit. Co se týká počtu soudních soustav, řízení probíhalo pouze na dvou stupních soudní soustavy, soud zde neshledal důvod procentuální moderace.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle ust. § 142 odst. 3 osř. žalobkyně byla co do základů úspěšná. Soud jí přiznal náhradu nákladů řízení za 7 a půl úkonů právní služby á 3100 Kč, osm režijních paušálů á 300 Kč a DPH. Soud nepřiznal jeden úkon právní služby a jeden režijní paušál. Soud neuznal úkon, kterým by měla být žádost k před soudní fází tj. výzva proti straně k plnění. Soud si je vědom, že takovou výzvu je možno požadovat právě plnění jako úkon právní služby, je nutné vyjít ze zákona č. 82/98 Sb., který zákonem naprosto speciálním, nejedná se tam v žádném případě o před žalobní výzvu žalované k plnění, ale o před žalobní uplatnění nároku podle požadavku zákona ust. §14 odst. 3 zákon č. 82/1998 Sb. a §15 odst. 2 zákon č. 820/1998 Sb., ve spojení s ust. § 31 odst. 4 uvedeného zákona, kdy poškozený nemá právo na náhradu nákladu zastoupení, které vznikly v souvislosti s projednáváním uplatněného nároku u příslušného úřadu. Před žalobní uplatnění daného nároku tak není před žalobní výzvu, za kterou by příslušely náklady řízení, neboť toto jej ze samotného znění §31 odst. 4 zákon č. 82/98 Sb. vyloučeno.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení opisu jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nebude-li dobrovolně splněna povinnost uložena tímto rozhodnutím, může se oprávněný obrátit na obecný soud povinného s návrhem na soudní výkon rozhodnutí

V Praze dne 16. února 2017

JUDr. Ondřej Růžička v.r.
soudce

Za správnost vyhotovení :Vítková